

<sup>3</sup> Ferdinand – Veliteľstvo hraničného pásma XVI, Košice

<sup>4</sup> Pozri dok. č. 2

<sup>5</sup> Boli to kolonisti, ktorí prišli z Maďarska a dostali pridel pôdy.

<sup>6</sup> Pozri dok. č. 4

43

17. november 1938, Nová Baňa.

*Zápisnica napísaná na okresnom úrade s Ing. Jindřichom L., Ignácom T., Karolom K., Jaroslavom N. a Ladislavom S., predtým príslušnými do mesta Levice, ktorí vypovedali, že maďarská polícia ich bezdôvodne a náhle vyhostila z okupovaného teritória bez toho, aby to mohli oznámiť svojim rodinám a zachrániť svoje majetkové vlastníctvo.*

Zápisnica

Dostavili sa bez predvolania a udávajú:

Dňa 16. 11. 1938 odpolednia dostavil sa ku každému z nás detektív štátnej maďarskej polície a vyzval nás, aby sme sa ihneď dostavili na policajný úrad v Leviciach, ktorý je umiestnený na bývalom okresnom úrade. Úradník, poľažne policajt, ktorý zastupoval funkciu vedúceho detektívneho oddelenia, nás vyzval, aby sme udali svoje nacionálie. Bez odôvodnenia nám oznámil, že v priebehu pol hodiny budeme odvedení četníckou hliadkou na hranice, na územie Slovenska. Večer o pol šiestej hodine pod vedením policajnej hliadky boli sme dopravení najprv po hradskej, potom cez polia smerom na Klačany, kde nám vojenská hliadka, ktorá nás prevzala, ukázala smer na Klačany. Postavila sa s pripravenými puškami a ostala na mieste stáť, pričom nás sledovala, až kým sme neprekročili hranice. Uvádzame, že zo svojich nehnuteľností a hnutelností nebolo nám umožnené nič vziať, takže sme prišli úplne bez prostriedkov. Ďalej nebolo nám dovolené ani s našimi rodinami sa rozlúčiť, takže teraz máme obavu, čo sa stane s našimi rodinami. Iné nemáme čo udať.

Zápisnica po prečítaní podpísaná.

D. a h.

F. Papík, v. r.  
komisár policajnej správy  
Kašša, v. r.  
zapisovateľ

Ing. Jindřich L., v. r.  
Ignác T., v. r.  
Karol K., v. r.  
Jaroslav N.  
Ladislav S., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

44

18. november 1938, Bratislava.

*Krajinské žandárske veliteľstvo v Bratislave podáva Prezídium Krajinského úradu správu strážmajstra Františka Jedličku, predtým veliteľa žandárskej stanice v Košútoch, o fyzickom násilí maďarského vojska a drancovaní majetku Slovákov a Čechov na okupovanom teritórii.*

Vrchný strážmajster František Jedlička hlási:

Pri obsadení obce Heď (*Čierny Brod*) dňa 9. 11. 1938 maďarským vojskom bol predvolaný na maďarské vojenské veliteľstvo tamojší učiteľ na štátnej škole vo Vizkelete (*Čierny Brod*) Zoltán Náhlovský (susedná obec Heď). Tam bol vyzvaný, aby okamžite opustil územie obsadené maďarským vojskom. Keď učiteľ Náhlovský išiel v sprievode maďarských vojakov z Vizkeletu do Košút, obsadených ešte vtedy čs. vojskom a četníctvom, bol napadnutý maďarským obyvateľstvom z Vizkeletu motykami, hrabľami a inými predmetmi a ťažko zranený. Zachránil sa len útekom do Košút. Ináč by ho Maďari zabili.

Učiteľ Náhlovský zostal v Heď len na nariadenie svojich predstavených. Maďarskí vojaci ho pri týraní pred násilníkmi vôbec nechránili, ale ešte sa činu násilníkov smiali.

Učiteľ Náhlovský bol ošetrovaný lekárom Dr. Pongrázom vo Veľkom Dioseku (*Sládkovičovo*) a odoslaný do nemocnice v Bratislave.

Dňa 9. – 11. 1938 po okupácii obce Mostová Kerť (*Mostová*), (obvod bývalej četnickej stanice Košúty) boli roľnícke usadlosti tamojších slovenských kolonistov miestnymi obyvateľmi vydrancované a kolonisti zbití za asistencie maďarského vojska.

V noci na 10. 11. 1938 kolonisti vo Švehlove (*Nové Osady*) I. a II. boli tiež napadnutí maďarským obyvateľstvom z Čiernej Nekiye (*Čierna Voda*) a Veľkého Fedýmeša (*Veľké Úľany*). Za pomoci a ochrany maďarského vojska boli kolónie vydrancované a obyvateľstvo zbité. Mnohí sa zachránili útekom do územia obsadeného čs. vojskom a boli úplne bez prostriedkov. V tú noc bol tiež vo Švehlove II. pozorovaný veľký požiar, krik obyvateľov a rev domácich zvierat.

Ako očití svedkovia násilnosti maďarského vojska a obyvateľstva na českých a slovenských kolonistoch sa vrchnému strážmajstrovi Jedličkovi okrem učiteľa Zoltána Náhlovského z Heď prihlásili: Čenek Š., František V., Víťazoslav S., všetci zo Švehlova I., a Alojz S. zo Švehlova II. Tito uprchlíci sa pri násilnostiach zachránili len útekom na územie obsadené čs. vojskom a sú úplne bez prostriedkov.

krajinský veliteľ četníctva:  
major  
Nečitateľný podpis, v. r.

AMZV ČR, PrS., kr. 60, f. 10, č. 174 071/VI-4/38.

45

18. november 1938, Bratislava.

Zápisnica napísaná na Slovenskej odborovej národnej rade s Rosáliou B., predtým príslušnou do obce Lúč na Ostrove, ktorá vypovedala, že napriek ubezpečeniu maďarských bezpečnostných orgánov, pod zámenkou držby zbrane bola vyhostená z územia Maďarska.

Zápisnica

Dňa 14. 11. 1938 po obsadení Malej Lúče (*Lúč na Ostrove*) maďarským vojskom a keď